

Mál nr. 253/2019**M og****V v/ lögmæltrar starfsábyrgðartryggingar byggingarstjóra.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna raka- og mygluskemmda o.fl. í sumarbústaðarbyggingu.****Gögn.**

Málskot, móttakið 31.7.2019, ásamt fylgigögnum og síðari athugasemdum.

Bréf V, dags. 22.8.2019, ásamt fylgigögnum.

Nýjar kröfur M með tölvubréfi, dags 10.9.2019, ásamt fylgigögnum.

Athugasemdir V við nýjum kröfum M, dags. 17.9.2019.

Málsatvik.

Sumarið 2017 mun M hafa samið við A um að vera húsasmíðameistari og byggingarstjóri við að reisa grind fyrir sumarbústað, klæða þakið með asfaltþappa, setja í hurðir og glugga og klæða hliðar hússins með krossviði. Mun verki þessu hafa lokið í september sama ár. Þá mun ekki hafa verið gengið frá þéttingu samskeyta á krossviðarklæðningu hússins. Af þeim sökum kveður M að vatn hafi átt greiða leið inn í húsið og af því hafi hlotist umtalsverðar raka- og mygluskemmdir. Samkvæmt matsgerð tveggja dómkvaddra matsmanna, dags. 18. júlí 2019, var m.a. komist að þeirri niðurstöðu að umtalsverðar raka- og mygluskemmdir væru sjáanlegar um alla bygginguna sem líklegast mætti rekja til þess að ekki hafi verið gengið frá krossviðarklæðningu þannig að hún héldi vatni og ólíklegt að óeðlilegur mygluvöxtur væri til staðar í byggingunni hefði það verið gert strax. Þá kemur fram í matsgerðinni að óforsvaranlegt hefði verið að skilja húsið eftir í því ástandi sem það var þar sem það hafi auðveldlega lekið vatni. Fagaðilum hefði átt að vera ljóst að viðskilnaður af þessu tagi kalli á leka inn í húsið og þar af leiðandi skapast umtalsverð hætta á rakaskemmdum, myglumyndun og væntanlega fúa til lengri tíma. Hefur M krafist bóta úr starfsábyrgðartryggingu byggingarstjóra sem A hefur í gildi hjá V.

V hefur hafnað bótaskyldu og borið fyrir sig: Í fyrsta lagi að engin skylda hvíli á byggingarstjóra að framkvæma verkþætti heldur hvíli á honum eftirlitsskylda með framkvæmdum auk þess sem hann beri ekki ábyrgð á faglegru framkvæmd verkþátta á ábyrgð einstakra iðnmeistara eða hönnuða né því að iðnmeistarar og aðrir sem að verkinu koma uppfylli skyldur sínar samkvæmt verk- eða kaupsamningi. Í öðru lagi að verkið, hvað varðar frágang krossviðar, hafi verið í fullu samræmi við byggingarlöggjöf, hönnunargögn og kröfur um faglega framkvæmd. Í þriðja lagi að jafnvel þótt A hafi vanrækt starfsskyldur sínar að einhverju leyti verði tjónið ekki rakið til þess að framkvæmdirnar stöðvuðust. Þannig skorti orsakatengsl milli meintrar saknæmrar vanrækslu A og tjóns M sem einvörðungu verði rakið til þess að framkvæmdirnar stöðvuðust. Loks í fjórða lagi liggja fyrir að um ólokinn verkþátt hafi verið að ræða og samkvæmt lögum um mannvirki nái ábyrgð byggingarstjóra ekki yfir verkþætti sem ekki hafa verið unnir eða eru óloknir.

Með tölvubréfi 10. september 2019 var af hálfu M gerð krafa um að viðurkenndur verði réttur til bóta úr starfsábyrgðartryggingu A vegna tjóns sem megi rekja til þess að burðarvirki væri ekki í fullu samræmi við séruppdrætti ásamt því að frágangi festinga væri ábótavant. Vísaði M í þessu sambandi til vottorðs byggingarfulltrúa frá 14. nóvember 2018 um stöðuúttekt þar sem fram kom að ekki væri unnt að gera fullnægjandi úttekt á timburvirki samhliða stöðuúttekt þar sem timburgrind væri ekki í fullu samræmi við séruppdrætti, frágang festinga og útloftun þakvirkis væri einnig ólokið. Sömuleiðis var þess krafist með vísan til fyrrgreindrar matsgerðar dómkvaddra matsmanna að viðurkenndur yrði réttur til bóta þar sem bæta þurfi neglingu gólfbita við dregara undir húsinu, auk þess sem vanti alla vinkla efst á veggstöðir þar sem þær gangi upp í kant upp úr þaki á báðum hliðum hússins. Kveður M ótvírætt að þessir þættir falli undir ábyrgð byggingarstjóra, enda ljóst að þarna hafi ekki verið byggt í samræmi við teikningar. V hefur hafnað þessum kröfum.

Álit.

Samkvæmt 5. mgr. 29. gr. laga nr. 160/2010 um mannvirkiskal skal byggingarstjóri hafa virkt eftirlit með því að þeir sem koma að byggingu mannvirkis fylgi samþykktum hönnunargögnum, verklýsingum og ákvæðum laga þessara, laga um byggingarvörur og reglugerða sem settar eru á grundvelli þeirra. Verði byggingarstjóri við eftirlit var við ágalla á verki iðnmeistara eða hönnuðar

skal hann gera viðkomandi aðvart og krefjast þess að úr sé bætt innan hæfilegs tíma. Athugasemdir byggingarstjóra skulu skráðar á viðeigandi hátt í gæðastjórnunarkerfi hans og annarra hlutaðeigandi. Sé athugasemdum byggingarstjóra ekki sinnt eða um ítrekaða vanrækslu að ræða skal hann tilkynna það eiganda. Komi verulegir ágallar á mannvirki í ljós við úttekt, við lok verkhluta eða framkvæmda, eða eftir að mannvirki er tekið í notkun, sem ekki hefur verið bætt úr og rekja má til stórfelldrar vanrækslu á verksviði einstakra iðnmeistara eða hönnuða, ber byggingarstjóri meðábyrgð á ágöllumum gagnvart eiganda, enda hefðu ágallarnir ekki átt að dyljast byggingarstjóra við eftirlit skv. 1. málslíð. Samkvæmt 7. mgr. sömu lagagreinar ber byggingarstjóri skaðabótaábyrgð samkvæmt almennum reglum ef eigandi eða annar þriðji maður verður fyrir tjóni af völdum gáleysis hans í starfi. Þá ber byggingarstjóri ekki ábyrgð á faglegru framkvæmd verkþátta á ábyrgð einstakra iðnmeistara eða hönnuða né því að iðnmeistarar og aðrir sem að verkinu koma uppfylli skyldur sínar samkvæmt verk- eða kaupsamningi.

Þegar A taldi að hann sem húsasmíðameistari hefði lokið sínum verkhluta við smíði hússins, átti honum á hinn bóginn sem byggingarstjóra að vera ljóst að við þau verklok sem þá urðu hafi byggingunni verið verulega áfátt og hún lægi undir skemmdum ef henni yrði ekki lokað betur fyrir komandi vetur. Með því að hann sem húsasmíðameistari hugðist ekki sinna lagfæringum á því sem áfátt var bar honum sem byggingarstjóra að tilkynna það M sem eiganda byggingarinnar, sbr. 5. mgr. 29. gr. laga nr. 160/2010. Á því varð misbrestur af hálfu A. Hins vegar liggja fyrir gögn í málinu þar sem fram kemur að síðari hluta október vissi M að frágangi byggingarinnar var ekki lokið og að byggingin lægi undir skemmdum eins og fráganginum var háttað. Ekki hefur verið sýnt fram á að þá hafi verið komnar fram skemmdir af völdum raka eða myglu. Eins og hér stóð á verður því ekki talið að skemmdir á byggingunni af þessum sökum megi rekja til þess að A tilkynnti ekki M um að smíði hans væri lokið og byggingin í því ástandi sem raunin var. Bótaábyrgð hefur því ekki stofnast af þessum sökum.

Hvað snertir þær kröfur sem tilgreindar eru í tölvubréfi 10. september 2019 er m.a. vísað til matsgerðar hinna dómkvöddu matsmanna frá 18. júlí 2019. Í matsgerð þeirra segir að við skoðun hafi mátt sjá að burðarstoðir vanta á nokkrum stöðum svo og festingar við botnstykki. Jafnframt þurfi að bæta við neglingu gólfbita við dregara undir húsinu. Þá vanta alla vinkla efst á veggstoðir þar sem þær ganga upp í kant upp úr þaki á báðum hliðum hússins. Enn fremur er í matsgerðinni vikið að stöðuúttekt byggingarfulltrúa frá 14. nóvember 2018 þar sem fram hafi komið að timburgrind hafi ekki verið í fullu samræmi við séruppdrætti ásamt því að frágangi festinga og útloftun þakvirkis sé ólokið. Kváðust matsmenn hafa staðreynt að engin útloftun hafi verið út úr þakkanti og stoðir vanta í útveggjagrind ásamt fullnægjandi festingum miðað við samþykktar teikningar. Enginn samningur liggur fyrir í málinu um það hvert nákvæmlega hafi verið það verk sem A tók að sér við byggingu sumarbústaðarins sumarið 2017 né heldur gögn um það hvernig það kom til að verklok urðu þá um haustið. Hvorki af fyrrgreindri matsgerð dómkvaddra matsmanna eða öðrum gögnum málsins verður ráðið að framangreindir verkþættir, sem ekki hafði verið lokið við, teljist hafa verið ágallar á verki A sem húsasmíðameistara og honum bar sem byggingarstjóra að hafa eftirlit með lögum samkvæmt. Af þeirri ástæðu telst ósannað að A hafi sem byggingarstjóri bakað sér skaðabótaábyrgð gagnvart M þótt verkþáttum þessum hafi ekki verið lokið. M á því ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingunni vegna þessa.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr starfsábyrgðartryggingu byggingarstjóra hjá V, , vegna þeirra krafna sem að framan greinir.

Reykjavík, 24. september 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.